

Univerzitet u Beogradu - Pravni fakultet

PRAVNA INFORMATIKA

(VEŠTINA)

SILABUS I RASPORED NASTAVE

(2007/2008)

Prof. dr Stevan Lilić & Dr Dragan Prlja

© Stelliuss 2007

I. Podaci o predmetu

Naziv predmeta: Pravna informatika (veština)
Naziv predmeta na engleskom: Legal Informatics (Skill)
Nedeljni fond časova predavanja (i praktične nastave): 5 (3+2)
Godišnji fond časova predavanja (i praktične nastave): 140 (56 + 84)
Nivo studija: Osnovne akademske studije
Trajanje i raspored nastave: Jedan semestar (Prva godina, II semestar)
Karakter predmeta: Obavezan (veština)
Broj ESPB kredita: 5
Cilj predmeta: <p>Osnovni cilj je da se studenti prava upoznaju sa mogućnostima primene informacione i komunikacione tehnologije u pravnoj profesiji. Studenti će biti upoznati sa opštim konceptualnim osnovama pravne informatike.</p> <p>Poseban naglasak je na sticanju veštine, odnosno praktičnih znanja u pronalaženju i korišćenju pravnih informacija uz pomoć novih tehnologija, baza podataka i pretraživača. Studenti će biti upoznati i sa osnovnim pitanjima e - uprave, e - trgovine, e - nabavki, e -demokratije, itd.</p>
Način izvođenja nastave (oprema): <p>Predavanja i PowerPoint prezentacije: ukupno 56 časova predavanja i prezentacija sa diskusijom i pitanjima i odgovorima tokom 14 nedelja (učionica sa tehničkom opremom za audio-vizuelne prezentacije).</p> <p>Praktičan rad i vežbanje veštine: ukupno 84 časa tokom 14 nedelja (učionica sa tehničkom opremom za audio-vizuelne prezentacije, studentska kompjuterska laboratorija, druge opcije).</p>
Provera znanja, ocenjivanje i ispit:

- a) Prisustvo časovima nastave i seminara (20 bodova)
- b) Elektronski kolokvijum - dva on-line testa tokom semestra (10 + 10 bodova = 20 bodova).
- c) Izrada i odbrana seminarskog rada u toku semestra (20 bodova).
- d) Usmeni ispit - za studente koji polože kolokvijum, a žele najvišu ocenu (70 do 100 bodova).

Napomena: Pri ocenjivanju posebno se uzima u obzir certifikat sa kursa Paragraf Co.

Opis kursa:

Uvođenje *Pravne informatike* kao obavezan predmet na prvoj godini pravnih studija posledica je potrebe da se studentima pravnih fakulteta usklade znanja iz ove oblasti sa najnovijim trendovima u tzv. Evropskom prostoru visokog obrazovanja i opštom reformom nastave na pravnim fakultetima. Imajući u vidu veoma dinamičan razvoj informatičke tehnologije uopšte, a posebno njen razvoj u oblasti prava, kurs *Pravna informatika* sadržinski je usklađen sa sadašnjim tokovima u ovoj oblasti, kao i sa odgovarajućim potrebama nastave. U tom smislu, sadržina predmeta proširena je materijom o elektronskoj vladi, elektronskom potpisu, kompjuterskim krivičnim delima, primeni elektronske komunikacije u upravnom postupku i dr., a izostavljeni su oni delovi materije koji su vremenom postali prevaziđeni i neaktuelni. Takođe, imajući u vidu da se novim nastavnim programima (rađenim prema zahtevima tzv. Bolonjske deklaracije) na pravnim fakultetima predviđa da predmet *Pravna informatika* bude opšteobavezan predmet sa naglaskom na *skills*, akcenat je stavljen na opšte konceptualne i metodološke osnove primene kompjuterske i informatičke tehnologije u pravu što doprinosi da se ovaj predmet u celini, kako po sadržaju, tako i po metodama nastave i udžbenicima približi svetskim i evropskim akademskim standardima.

Sadržina kursa (silabus):

1. Informatička tehnologija i pravo, 2. Značaj pravne informatike kao "veštine", 3. Resursi digitalizovanih pravnih informacija, 4. Pronalaženje digitalizovanih pravnih informacija, 5. Sistemski pristup pravu, 6. Geneza pravne informatike, 7. Primarni izvori prava na Internetu - legislativa, 8. Primarni izvori prava na Internetu - sudski slučajevi, 9. Primarni izvori prava na Internetu - službeni listovi, 10. Pravo u informatičkom okruženju, 11. Područje primene pravne informatike, 12. Sekundarni izvori prava na internetu - pravni časopisi, 13. Sekundarni izvori prava na internetu - komentari sudskih slučajeva, 14. Sekundarni izvori prava na internetu - knjige, 15. Baze pravnih podataka, 16. Kompjuterizovan službene evidencije, 17. Informacioni sistem Pravnog fakulteta u Beogradu, 18. Baza podataka Biblioteke Pravnog fakulteta u Beogradu, 19. Pravni informacioni sistemi, 20. Ekspertski sistemi u pravu, 21. Metodologija izrada seminarskih radova, 22. Citiranje internet izvora, 23. Metodologija izrade power point prezentacije, 24. E-potpis, 25. E-demokratija, 26. E-uprava, 27. E-pravosuđe, 28. Referentni izvori informacija za pravnike - biblioteke i izdavači, 29. Referentni izvori informacija za pravnike - vesti, 30. E-trgovina, 31. E-javne nabavke, 32. Referentni izvori informacija za pravnike - pretraživači, 33. Vladine institucije iz oblasti prava na internetu, 34. Nevladine institucije iz oblasti prava na internetu, 35. Informatička tehnologija i zakonodavni postupak, 36. Informatička tehnologija i sudski postupak, 37. Pravni fakulteti na internetu, 38. Istraživačke institucije iz oblasti prava na internetu, 39. Međunarodne institucije iz oblasti prava na internetu, 40. Informatička tehnologija i upravni postupak, 41. Informatička tehnologija i poreski postupak, 42. Kompjuterski kriminal, 43.

<p>Krivična dela protiv bezbednosti računarskih podataka, 44. Pravo privatnosti, 45. Zaštita ličnih podataka i informatička tehnologija, 46. Slobodan pristup javnim informacijama, 47. Kompjutersko (internet) pravo.</p>		
<p>Seminarski radovi:</p> <p>Tema seminarskog rada može se odabrati iz bilo koje oblasti naznačene u silabusu predmeta.</p> <p>Seminarski rad, u konsultaciji sa predmetnim nastavnikom, u obimu od 10.000 do 15.000 karaktera, sa naslovnom stranom (naznaka univerziteta i fakulteta, naslov i vrsta rada, ime i broj indeksa autora, ime mentora, mesto i datum), kao i obaveznim zaključkom i spiskom korišćenih izvora (stručna literatura, pravni i internet izvori), dostaviti u elektronskoj verziji na (slicic@eunet.yu).</p>		
<p>Obavezna literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stevan Lilić, Dragan Prlja <i>Pravna informatika veština (Internet za pravnike)</i>, Zavod za udžbenike, Beograd, 2008. 		
<p>Dopunska stručna literatura, pravni i internet izvori:</p> <p>Stručna literatura:</p> <p>Stevan Lilić, <i>E-uprava i Evropa znanja</i>, Arhiv za pravne i društvene nauke, Br. 1-4, 2006.</p> <p>K. Biehland and T. Calishain, <i>The Lawyers Guide to Internet Reserach</i>, 2000.</p> <p>Lyonette Louis-Jacques, <i>Legal Research Using the Internet</i>, 2005. (http://www.lib.uchicago.edu/~llou/mpoctalk.html)</p> <p>A.R. Lodder and A. Oskamp, <i>Information Technology and Lawyers. Advanced Technology in the Legal Domain</i>, Springer, 2006.</p> <p>R. Susskind, <i>Expert System in Law</i>, 1989.</p> <p>Pravni izvori:</p> <p><i>Zakon o elektronskom potpisu (SgRS 135/04).</i></p> <p><i>Zakon o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja (SgRS 120/04).</i></p> <p><i>Zakon o organizaciji i nadležnosti državnih organa za borbu protiv visokotehnološkog kriminala (SgRS 61/05).</i></p> <p><i>Krivični zakonik, (SgRS 85/05).</i></p> <p>Internet izvori:</p> <p><i>Pronađi pravo, www.pronadjipravo.com</i></p> <p><i>Narodna skupština Republike Srbije, www.parlament.sr.gov.yu</i></p> <p><i>Sudska praksa, www.sudskapraksa.com</i></p>		

II Podaci o nastavnicima koji izvide kurs

<p>Ime i prezime: Stevan Lilić</p> <p>Institucija: Pravni fakultet u Beogradu</p> <p>Akademski stepen: Redovni profesor, doktor pravnih nauka</p> <p>Prijem studenata: utorak: 16.00 – 17.00 (kab. br. 418), slilic@eunet.yu</p>	<p>Prof. dr Stevan Lilić, redovni profesor, rukovodi redovnim nastavom iz predmeta "Pravna informatika" od njenog uvođenja na Pravnom fakultetu u Beogradu. Na poslediplomskim studijama više godina vodio je kurs "Pravni aspekti zaštite podataka u kompjuterizovanim informacionim sistemima". Napisao je naš prvi udžbenik iz ove oblasti - <i>Pravna informatika</i> (1991, 2006), <i>Internet vodič za pravnike</i> (2006), kao i veći broj naučnih i stručnih radova, između ostalog: <i>Legal Framework and E-Government in Europe of Knowledge</i>, <i>Primena kibernetike u oblasti prava</i>, <i>Teorijske osnove pravnog informacionog sistema</i>, <i>Kibernetička modelistika i upravna funkcija</i>, <i>Zaštita podataka u kompjuterizovanim informacionim sistemima (uporednopravna analiza)</i>, <i>Savremena uprava, pravna država i informatička tehnologija</i>, <i>Expert Systems in Public Administration</i>, <i>Nauka, pravo i savremena tehnologija</i>, <i>Data protection ombudsman</i>, <i>Pravna informatika i upravni postupak</i>, i dr.</p>
<p>Ime i prezime: Dragan Prlja</p> <p>Institucija: Institut za upredno pravo, Beograd</p> <p>Akademski stepen: doktor pravnih nauka</p> <p>E-mail: dragan@prlja.info</p>	 <p>Dr Dragan Prlja naučni je saradnik u Institutu za uporedno pravo u Beogradu. Specijalizovao se za oblast upotrebe kompjutera u pravu radeći u većem broju naučnih i obrazovnih institucija u zemlji i inostranstvu. Napisao je kao autor ili koautor više knjiga iz oblasti pravne informatike: <i>Pravna informatika EZ: vodič za pronalaženje prava EZ</i> (1992), <i>Kompjuteri za pravnike</i> (1994), <i>Pravna informatika i lokalna samouprava</i> (2000), <i>Internet vodič za pravnike</i> (2006), kao i veći broj naučnih i stručnih radova iz oblasti pravne informatike.</p>